

ΑΡΜΟΝΙΕΣ

ΤΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Στὴν κ. Λιόλια Μ. Βαλλιάνου.

Εἶταν κρυμμένα στὴ φωλιά πώπλασαν μύρια χρόνια
 μὲς τὴ ζωὴ μας, ἄγνωστα, λευκὰ δυὸ περιστέρια
 κ' εἶταν τὰ πάναγνα πουλιὰ ξένα στὰ καταφρόνια
 τῆς γῆς, σὰν ἔσμιξαν ἐδῶ, χαρούμενα τὰ χέρια.

Κι' ἀπὸ τὴν πρώτη γνωριμὰ στὸ δρόμο τους αἰώνια
 ἡ Ἀρμονία πρόβαλε μυριόχρωμη στ' ἀστέρια,
 καὶ λάμπει τώρα ἀσάλευτη στοὺς Ἥλιους καὶ στὰ χιόνια
 μὲς τὰ πελάγη τοῦ Παντός, μέσα στῆς γῆς τ' ἀσκήρια.

Καὶ λάμπει μπρὸς στ' ὁλόφωτο, σὰν ὄνειρο, ζευγάρι,
 π' ἀφίνει πλάϊ του καὶ ζῇ κάθε τοῦ νοῦ καμάρι
 κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιό τοῦ βουνοῦ, ποὺ ῥόδα τὸ στολίζουν.

Κι' ὅταν, στὸ ξάνοιγμα τ' αὐγερινοῦ, τὰ ῥόδα ἀρχίζουν
 νὰ βαλσαμώνουν τὶς ψυχές, γοργὰ τὰ περιστέρια
 τὴν Ἀρμονία κλαινόυνε, σὲ μιὰ ψυχὴ ἀκέρια.

Ἡαρίσι.

ΠΕΤΡΟΣ ΖΗΤΟΥΝΙΑΤΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΛΥΛΑ

Ἐνῶ πικρὸς εἶναι ἀκόμη ὁ πόνος καὶ ἡ πληγὴ ποὺ ἀνοίξε στὲς καρδιές μας ὁ θάνατος τοῦ Ἰακώβου Πολυλά, γλυκὸ παρηγόρημα, θαρρῶ, θὰ εἶναι καὶ γιὰ ὅσους ἐγνώρισαν ἀπὸ σιμὰ τὸν ἀσύγκριτον ἄνδρα καὶ γιὰ ὅσους τὸν ἀγάπησαν μελετώντας τὰ ἔργα του, νὰ ἰδοῦν ἕνα νέο πολὺ εὐγενικὸ δείγμα τῆς λατρείας του πρὸς τὴν Τέχνη, τῆς ἀγάπης του πρὸς τὴ γλῶσσα μας. Ἡ μετάρρασις τοῦ «Ἐρημωμένου Κάστρου» τοῦ Μάτθισσον, ποὺ πρώτη φορὰ δημοσιεύεται ἐδῶ, ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ποιητικὰ του δοκίμια, ὅπου ὁ Πολυλὰς ἐφανερώωνε τὴν ἐξοχὴ πλαστικὴ δύναμί του, θὰ μείνῃ βέβαια εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν γραμμάτων μας ὡς ἕνα ὥραϊο προμήνυμα τοῦ μεγαλείου ποὺ λαμπρύνει τὰ ὠριμώτερα ἔργα του, μεταφραστικὰ καὶ πρωτότυπα, καὶ ἐξόχως τὸ μέγα γλωσσοπλαστικὸ του κατῆρθωμα, τὴ Μετάρρασι τῆς Ἰλιάδος.

Τὸ 1852, στὴ Νεάπολιν, ὅπου ἔμεινε δύο χρόνους, ὄχι ἐλεύθερος ἀπὸ λύπες καὶ φροντίδες, ὁ Πολυλὰς μὲ τὸ γαληνὸ καὶ ἀτάραχον ἦθος ὅπου ἔδειξε πάντοτε ὡς τὲς ὕστερες ὥρες του, εὑρίσκει τὸν τρόπο νὰ καταφεύγῃ συχνὰ στὸν κόσμος τῆς τέχνης καὶ τῆς φαντασίας, ποὺ εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ παρηγορία τῆς εὐγενικῆς ψυχῆς. Ἐκεῖ, καθὼς καὶ ἀλλοῦ εἶπα, ἐμελετοῦσε τὸν Ὅμηρον καὶ τὸ Θουκυδίδην, τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Πίνδαρον, κ' ἐμετάρραζε τὴν Περιδιάβασιν καὶ τοὺς Τεχνίτες τοῦ Σίλλερ, τὴν Τρικυμίαν τοῦ Σέξπηρ καὶ τὸ Ἐλεγεῖο τοῦ Ἐρημωμένου Κάστρου τοῦ Μάτθισσον.

«Δὲν μοῦ φεύγουν ἀπὸ τὴν ἐνθύμησιν (ἔγραφε στὸν καρδιακὸν τοῦ φίλου Κάρλο Μάνεστη) οἱ εὐτυχισμέναι ὥρες ὅπου μαζί σου ἐπέρασα στὴ λατρεία τοῦ θεοῦ Γερμανοῦ (τοῦ Σίλλερ). Αὐτὸ μάλιστα μ' ἐπαραινέησε νὰ σοῦ μεταφράσω τὸ ποιηματάκι ποὺ σοῦ ἐπωλείω. Ὁ Μάτθισσον εἶναι τῶνόντι ἄξιός νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Σίλλερ καὶ τοῦ Γκαίτε. Ἐγνώριζα τ' ὄνομα καὶ τὴν ἀξίαν του ἀπὸ μία